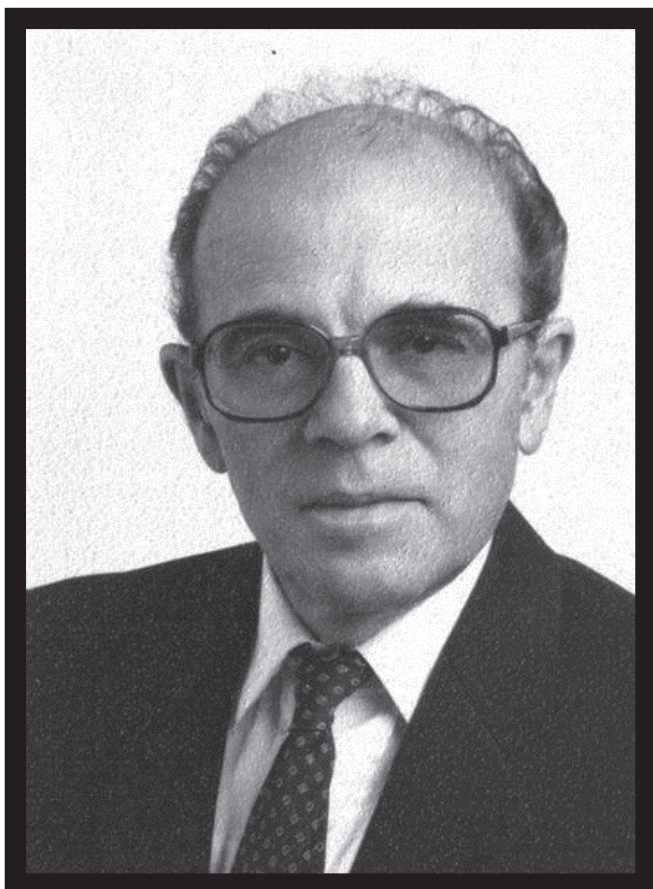

Dr. Tuboly Sándor (1932–2017)

Megdöbbenéssel vettük a hírt, hogy szeretett tanárunk, TUBOLY SÁNDOR, emeritus professzor, az Állatorvostudományi Egyetem Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékének tanára, korábbi tanszékvezetője, az MTA doktora, egyetemünk díszdoktora 2017. június 16-án meghalt. A hír hallatán alighanem minden magyar állatorvos előtt megjelent TUBOLY SÁNDOR kedves, mosolygós tekintete, barátságos egyénisége, mivel aligha van hazai állatorvos, akit ne tanított volna, vagy aki ne hallgatta volna a különböző továbbképzéseken jól felépített, élvezetes, saját, gyakorlati tapasztalataival gazdagított előadásait.

DR. TUBOLY SÁNDOR professzor 1932-ben, Hercegfalván, pedagóguscsaládban született, innen került a székesfehérvári ciszterci Szent István Gimnáziumba, ahol 1950-ben érettségizett. Ezt követően kezdte meg tanulmányait az Állatorvostudományi Főiskolán, ahol 1955-ben doktorrá avatták. A mikrobiológia és a fertőző betegségek iránti érdek-

lődése már az egyetemen megmutatkozott, ahol tudományos diákkörös hallgatóként témavezetője, SZENT-IVÁNYI TAMÁS mellett kóstolta meg a kutatás ízét. Az egyetem elvégzése után 6 éven át állami állatorvosként dolgozott a gyakorlatban, ezt követően pedig 15 éven keresztül az Országos Állategészségügyi Intézetben szakállatorvosként, majd osztályvezetőként kiemelkedő színvonalú diagnosztikai és kutatómunkát végzett. Számos, nagy gazdasági jelentőségű fertőző betegségtől való mentesítési munkában (gümőkór, brucellosis stb.) vett részt. Gyakorló állatorvosként és az intézeti diagnosztikai téren gyűjtött tapasztalatait mindig bele is szőtte előadásaiba, amelyek így nagyon személyessé váltak. Az egyetem Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékére SZENT-IVÁNYI TAMÁS professzor hívta meg 1976-ban, ahol mint tudományos főmunkatárs (1976), egyetemi docens (1979), egyetemi tanár (1988) folytatott oktató- és kutatómunkát, valamint nyugdíjba vonulásáig, 1990 és 1998 között a tanszékvezetői feladatot is ellátta. Nyugdíjazásával is megmaradt mindennapi kapcsolata a tanszékkel, mint emeritus professzor rendszeresen tartott a hallgatók által nagy érdeklődéssel követett előadásokat, szakdolgozatokat készítő hallgatókat támogató munkájukban, részt vett a szakállatorvos-képzésben, és rendszeres meghívott előadója volt a megyei továbbképzési előadásoknak.

TUBOLY SÁNDOR professzor szervezte meg a hazai graduális immunológiaoktatást, éveken át előadta az immunológia mellett a járványtant is, ezek oktatásához számos egyetemi jegyzetet ill. könyvet írt. Szerkesztője ill. társszerzője volt az Állatorvosi járványtan I. Állatorvosi Mikrobiológia”, a „Háziállatok fertőző betegségei”, a „Vakcinológia. A háziállatok fertőző betegségeinek immunoprofylaxisa” és a spanyol nyelvű „Manual de Microbiología Veterinaria” szakkönyveknek.

TUBOLY SÁNDOR professzor szakmai ismereteit széleskörű nemzetközi együttműködések keretében is kamatoztatta. A Kubai Köztársaságban meghívott szakemberként több alkalommal, több éven át részt vett a fertőző betegségek diagnosztikai módszereinek fejlesztésében, kutatómunkát végzett és aspiránsok munkáját irányította. Kubában számos alkalommal többhetes mikrobiológiai kurzusokat, a madridi Universidad Complutense Állatorvosi Karán egzotikus betegségek témakörében előadásokat tartott, ill. öt alkalommal egy-egy féléven át a caceresi egyetem vendégprofesz-

szoraként a fertőző betegségeket adta elő. Különböző nemzetközi együttműködések keretében Ausztriában, Németországban, Lengyelországban, Vietnámban, Angolában, Mozambikban, Oroszországban, Mexikóban, Spanyolországban, Svédországban és az Egyesült Államokban tett tanulmányutat vagy vett részt tapasztalatcserén.

TUBOLY SÁNDOR professzor széleskörű kutatómunkát folytatott, amelyek közül a gümőkór, a *Mycobacterium*-nemzetség, az immunrendszer ontogenesise, az újszülött állatok humorális és celluláris immunválasz-képessége, a szerzett immunhiányos kórképek és a colostrum lymphocytáinak bélfalon való átjutása terén végzett vizsgálatai széleskörű nemzetközi érdeklődést is keltettek. E munkák eredményei alapján nyerte a „Pathogen és saprophyta mycobacteriumok antigénszerkezetének összehasonlítása” című értekezésével a kandidátusi fokozatot 1969-ben, majd „Az immunrendszer ontogenesise” című disszertációjával az állatorvostudomány doktora fokozatot 1982-ben. TUBOLY SÁNDOR professzor kutatási eredményeit több mint 150 szakközleményben foglalta össze.

TUBOLY SÁNDOR professzor meghatározó szerepet játszott a hazai és nemzetközi szakmai közéletben, a Magyar Mikrobiológiai Társaság vezetőségi tagja, több cikluson át titkára, az Állatorvosi Immunológiai Társaság elnöke, a Magyar Zoonosis Társaság elnöke és alelnöke, valamint az MTA Állatorvostudományi Bizottságának tagja volt. A Veterinary Immunology and Immunopathology, a Journal of Veterinary Medicine folyóiratok és az Acta Veterinaria Hungarica szerkesztőbizottsági tagja volt. Több cikluson keresztül az Állatorvostudományi Egyetem Szenátusának tagjaként, majd a Vezető Oktató-Kutatói Fórum elnökeként (1989-1996) vett részt az egyetem közéletében.

TUBOLY SÁNDOR munkáját számos kitüntetéssel ismerték el, a Magyar Mikrobiológiai Társaság Manninger Rezső Emlékéremmel, a Magyar Zoonózis Társaság Hőgyes-Aujeszky Emlékéremmel, a spanyolországi Extramadura Egyetem UNEX Oktatási Emlékéremmel, az Állatorvostudományi Egyetem Marek József Emlékéremmel és Életfa Díjjal tüntette ki, de a legnagyobb elismerést a hallgatóság által adományozott „Az év legjobb oktatója” kitüntetés jelentette, amelyet 10 alkalommal nyert el.

TUBOLY SÁNDOR professzor ízig-vérig oktató volt, aki több évtizedes szakmai tapasztalat birtokában sem mulasztotta el az előadásokra történő lelkiismeretes felkészülést, előadásait úgy építette fel, hogy azzal mindenkire tudott szólni. Az oktatás és az előadások még akkor is komoly éltető erőt jelentettek számára, amikor már egészsége romlott.

TUBOLY SÁNDOR professzor minden vonatkozásban teljes életet élt. Örömmel végezte minden feladatát, hisz az állatorvosi munka, a diagnosztikai munka, az oktatás, a kutatás, a továbbképzés nem jelentett terhet neki, mert azzal foglalkozhatott, amit nagyon szeretett. E teljes szakmai élet mögött szerető család állt, felesége 60 éven át biztosította azt a szeretetteljes háttérrel, amely hozzájárult szakmai eredményeihez. Nagy örömmel nézte gyermekei, majd unokái pályafutását, sikereit. Különösen nagy örömet jelentett fia, TUBOLY TAMÁS, aki egyetemi tanárként méltó utódjává vált. TUBOLY SÁNDOR professzor életének utolsó évében azonban a sorscsapások egymást követték. Egy esztendőn belül elveszítette fiát és leányát, de e többszörös tragédiát is a rá jellemző végtelen fegyellemmel és méltósággal viselte.

TUBOLY SÁNDOR professzor halálával egy nagyszerű szakembert, egy kiváló oktatót, egy eredményes kutatót és egy igaz, melegszívű kollégát veszítettünk el. Az élet különös adományának tekinthetjük, hogy hallgatói, munkatársai, kollégái lehettünk. Élete, munkája, egyénisége, értékrendje mintául szolgál nemcsak nekünk, hanem az utánunk jövő nemzedékeknek is.

Egyetemi búcsúztatása 2017. szeptember 6-án, szerdán 16.00 órakor az Árpádházi Szent Erzsébet templomban (VII. kerület, Rózsák tere) Szentmise keretében lesz.

Isten adjon örök nyugalmat neki!

Sótonyi Péter
egyetemi tanár
rektor

Fodor László
egyetemi tanár
tanszékvezető